

Giganci Nauki

<https://gigancinauki.pl/gn/biogramy/82799,Skrodzki-Jozef-Karol.html>
2022-09-30, 07:35

Skrodzki Józef Karol

SKRODZKI Józef Karol (19 III 1787, Bohoniki, pow. Sokółka – 15 V 1832, Warszawa), fizyk. Według Józefa Bielińskiego, który cytuje napisany przez Skrodzkiego życiorys, urodził się on 20 I 1784. Syn kapitana artylerii koronnej.

Ukończył gimnazjum pijarów w Wilnie, potem Uniw. Wileński, specjalizując się w fizyce pod kierunkiem Józefa Mickiewicza i S. Stubielewicza i w chemii pod kierunkiem Jędrzeja Śniadeckiego. Od 1807 był nauczycielem w szkołach na Litwie. W latach 1811–14 był profesorem fizyki, chemii i historii naturalnej w Liceum Warszawskim. Wyróżniał się wiedzą, pracowitością i zdolnościami pedagogicznymi, toteż upatrywano w nim przyszłego profesora projektowanego uniwersytetu. W 1814 otrzymał specjalne stypendium, dzięki któremu przez dwa lata zdobywał doświadczenie zwiedzając uniwersytety i laboratoria w Niemczech, Holandii, Francji, Anglii i Szwajcarii.

Po powrocie do Warszawy w 1816 S. wykładał nadal w Liceum Warszawskim, a w 1818 objął formalnie katedrę fizyki w Królewskim Uniw. Warszawskim. Znacznie wzbogacił gabinet fizyczny uczelni i wykorzystywał instrumenty do doświadczeń podczas wykładów. Nauczał według bardzo nowoczesnego programu świadczącego o jego doskonałej orientacji w postępie nauki, ale tekst jego wykładów pozostał w rękopisie i potem zaginął. W 1824 przyznano mu stopień doktora. Pełnił funkcję dziekana wydz. filozoficznego (1823–29), a podczas powstania listopadowego został wybrany (10 I 1831) rektorem uczelni. Funkcji tej jednak nie objął po upadku powstania.

S. był bardzo zapracowany. Poza wykładami fizyki uniwersyteckimi prowadził także wykłady fizyki, mechaniki, hydrauliki, zoologii i nauki łowów w Szkole Szczególnej Leśnictwa. W latach 1822–23 współredagował „Pamiętnik

Warszawski”, w latach 1824–26 „Pamiętnik Umiejętności, Sztuk i Nauk”. Miał mało czasu na pracę naukową. Kiedy jednak jesienią 1820 dotarły do Warszawy doniesienia o odkryciu Oerstedta i pracach Ampère’a, S. szybko się nimi zainteresował. Już w I 1821 przedstawiał nowe odkrycia w TWPN, którego był członkiem od 1818. W TWPN uczestniczył w komisjach oceniających projekty czy badania (m.in. L. Metzella i A. Krauza) i prezentował raporty na posiedzeniach działu umiejętności. Dwa artykuły, które napisał do „Pamiętnika Warszawskiego” – *O wpływie elektromotoru Wolty na igłę magnesową*, t. XIX, nr 2 (luty), 243–256 (1821); *O fenomenach elektromagnetycznych*, t. XXI, nr 1 (wrzesień), 128–140 (1821) – były pierwszymi w Polsce tekstami na temat tego nowego działu fizyki. Opublikował także obszerny artykuł *O budowie łańcuchów elektrycznych Wolty i o fenomenach elektromagnetycznych* w Rocznikach TWPN, t. XV, s. 354–392 (1822). Nie opublikował jednak żadnej pracy w obcym języku.

Rocznik Instytutów Religijnych i Edukacyjnych w Królestwie Polskiem, Warszawa 1830; J. Bieliński: *Królewski Uniwersytet Warszawski*, Warszawa 1907–1913.

Andrzej Kajetan Wróblewski

[Poprzedni](#)
[Następny](#)